

REPUBLIKA E KOSOVËS - РЕПУБЛИКА КОСОВО - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
УСТАВНИ СУД
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, 20. decembra 2013. god.
Br. ref.:RK528/13

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI79/13

Podnosilac

Sokol Haziraj

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Republike Kosovo, rev. Mlc. br. 217/2010, od 15. aprila 2013. god. i presude Okružnog suda Ac. br. 240/2010, od 14. maja 2010. god.

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Enver Hasani, predsednik
Ivan Čukalović, zamenik predsednika
Robert Carolan, sudija
Altay Suroy, sudija
Almiro Rodrigues, sudija
Snezhana Botusharova, sudija
Kadri Kryeziu, sudija i
Arta Rama-Hajrizi, sudija.

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podneo g. Sokol Haziraj (podnosilac) sa prebivalištem u Prištini, zastupljen od strane g. Namera Pecija, advokata.

Osporena odluka

2. Podnosilac zahteva osporava presudu Vrhovnog suda Kosova, rev. Mlc. br. 217/2010, od 16. aprila 2013. god. i presudu Okružnog suda Ac. br. 240/2010, od 14. maja 2010. god.
3. Podnosilac zahteva je primio presudu Vrhovnog suda Kosova (rev. Mlc. br. 217/2010) dana 13. maja 2013. god.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporenih presuda u vezi sa tvrdnjom podnosioca o povredama njegovih prava garantovanih članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] i članom 32. [Pravo na pravno sredstvo] Ustava Republike Kosovo.

Pravni osnov

5. Član 113.7. Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav), članovi 22. i 47. Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo od 15. januara 2009. god. (u daljem tekstu: Zakon) i pravilom 56. (2) Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik o radu).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 5. juna 2013. god., podnosilac je podneo zahtev Sudu.
7. Dana 20. juna 2013. god., predsednik je imenovao sudiju Altaya Suroya za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje sastavljeno od sudija: Robert Carolan (predsedavajući), Ivan Čukalović i Enver Hasani.
8. Dana 9. jula 2013. god., Sekretarijat je obavestio podnosioca o registraciji zahteva i u isto vreme tražio dokaz kojim se potvrđuje da je stranka dala punomoćje advokatu za zastupanje pred Sudom.
9. Dana 19. jula 2013. god., podnosilac zahteva je podneo dokaz o punomoćju advokata za zastupanje stranke pred Sudom.
10. Dana 22. jula 2013. god., Sekretarijat je obavestio Vrhovni sud Kosova o registraciji zahteva.
11. Dana 4. septembra 2013. god., Sud je tražio od podnosioca zahteva da podnese originalni dokument svoje žalbe za Okružni sud u Prištini.
12. Istog dana, Sekretarijat je tražio od Osnovnog suda u Prištini da potvrdi da li je podnosilac zahteva uložio žalbu za Okružni sud u Prištini u vezi sa predmetom C. br. 397/06.
13. Dana 6. septembra 2013. god., Osnovni sud u Prištini je podneo odgovor Sudu.

14. Dana 10. septembra 2013. god., podnosilac zahteva je podneo odgovor Sudu.
15. Veće za razmatranje je 18. oktobra 2013. god. razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i preporučilo Sudu neprihvatljivost zahteva.

Pregled činjenica

16. Dana 25. aprila 2008. god., podnosilac zahteva, u svojstvu umešača, preko svog punomoćnika, podnosi podnesak Opštinskom sudu u Prištini kojim predlaže da se usvoji u celosti tužbeni zahtev tužioca J. G. protiv tuženih N. V. i N. G. kojim se tražila overa ugovora o kupoprodaji nepokretnosti katastarskih parcela br. 653/1 i br. 653/2 na mestu zvanom "Novo Lojze", opština Priština, zaključenog u Prištini 10. oktobra 1996. god., između J. G. i N. V., overenog u Opštinskom sudu u Prištini i da se isti proglasi ništavnim.
17. Podnosilac zahteva je u celosti podržao tvrdnje tužioca J. G. u ovom slučaju, prema kome, ugovor zaključen između njegovog punomoćnika N. G., kao prodavca, i N. V., kao kupca, je zaključen nakon opozivanja punomoćja koje je overeno u Opštinskom sudu VR. br. 4896/96, dana 14. avgusta 1996. god., i da je o tome obavešten punomoćnik.
18. Podnosilac zahteva je tvrdio da je jedan deo ove nepokretnosti od 0.05,00 ha kupio 1991. god., preko ugovora od J. G., za šta je platio ugovorenu cenu i stupio u posed tog dela, i koji je koristio bez smetnji do 2006. god. Prema njemu, to ugovor između N. G i N. V. čini fiktivnim u odnosu na njega prema članu 66. Zakon o obligacionim odnosima.
19. Dana 22. decembra 2009. god., Opštinski sud u Prištini je presudom C.br. 397/2006, nakon što je utvrdio činjenično stanje na glavnoj raspravi, odbio kao neosnovan tužbeni zahtev tužioca i u isto vreme se odbija kao neosnovan *"predlog umešača Sokola Haziraja iz Prištine, da se tužbeni zahtev tužioca usvoji u potpunosti kao osnovan"* zato što *"nije mogao da utvrdi činjenicu da je umešač Sokol Haziraj iz Prištine, stupio u posed jednog dela sporne predmetne nepokretnosti prema ugovoru o kupoprodaji sastavljenom u Prištini 10.09.1991. god., između njega i tužioca J. G."*
20. Dana 3. februara 2010. god., podnosilac zahteva ulaže žalbu Okružnom sudu u Prištini protiv presude Opštinskog suda (C. br. 397/2009), zbog bitne povrede odredaba postupka i pogrešne primene materijalnog prava, tačnije povrede člana 66. i 88. ZOO.
21. Protiv iste presude i tužilac J. G. je uložio žalbu.
22. Dana 15. maja 2010. god., Okružni sud u Prištini je presudom AC. br. 240/2010 odbio žalbu tužioca J. G. kao neosnovanu, jer je *"činjenično stanje pred Opštinskim sudom utvrđeno na pravilan i potpun način, pošto nije postojalo bitnih povreda koje ovaj sud primećuje prema službenoj dužnosti i da je materijalno pravo primenjeno na pravilan način, žalba tužioca je odbijena, dok je osporena presuda potvrđena prema članu 195. stav 1. tačka d) ZPP."*

23. Dana 21. jula 2010. god., podnosilac zahteva podnosi reviziju Vrhovnom sudu Kosova zbog bitnih povreda parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava. Prema njemu, Okružni sud nije uopšte odlučio u vezi sa žalbom umešača i s tim u vezi "uopšte nije doneo odluku." ... "U skladu sa članom 190. ZPP, drugostepeni sud je bio obavezan da odlučuje o žalbi na sudskom veću ili na osnovu razmatranja stvari na sudskom ročištu. Što se tiče žalbe umešača, drugostepeni sud nije odlučio ni na jedan način, stoga je i počinio povredu iz člana 182. stav 1. ZPP, što je razlog za reviziju određen članom 214. stav 1. tačka (a) ZPP."
24. Protiv iste presude, tužilac J. G. je podneo reviziju.
25. Dana 16. aprila 2013. god., Vrhovni sud Kosova je presudom rev. Mlc. br. 217/2010 odbacio reviziju podnosioca nedozvoljenu, jer je "ista podneta protiv presude prvostepenog suda, u delu koji se odnosi na umešača u postupku, protiv koje, u skladu sa članom 211.1. ZPP, nije dozvoljena revizija. U spisima predmeta ne postoje dokazi da je umešač u postupku uložio žalbu protiv presude prvostepenog suda, a takav dokaz nije podneo ni revizijom."

Navodi podnosioca

26. Podnosilac zahteva tvrdi da je bilo kršenje članova 31. i 32. Ustava, jer „njegova žalba uopšte nije razmotrena“ pred Okružnim sudom, dok je Vrhovni sud odbacio njegovu reviziju kao nedozvoljenu "sa obrazloženjem da žalba nije prethodno uložena."
27. Podnosilac zahteva traži od Suda da "usvoji zahtev kao prihvatljiv i da poništi presudu rev. Mlc. br. 217/2010, od 14.04.2013. god."

Ocena prihvatljivosti zahteva

28. Kako bi bio u stanju da razmatra zahtev podnosioca, Sud prvo treba da utvrdi da li je podnosilac zahteva ispunio uslove za prihvatljivost predviđene Ustavom i dalje precizirane u Zakonu i Poslovniku.
29. Član 113. 7. Ustava određuje da:

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom".
30. Pored toga, Sud se poziva na član 49. Zakona, koji propisuje:

„Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci...”.
31. U konkretnom slučaju, Sud primećuje da je podnosilac zahteva tražio zaštitu njegovih prava pred Opštinskim i Okružnim sudom i konačno pred Vrhovnim sudom Kosova. Sud takođe primećuje da je podnosilac zahteva primio presudu Vrhovnog suda 13. maja 2013. god., dok je zahtev Ustavnom sudu podneo 5. juna 2013. god., što podrazumeva da je zahtev podnet u skladu sa gorenavedenom odredbom.

32. Štaviše, pravilo 36. (1) Poslovnika predviđa da:
- “ Sudu je dozvoljeno da rešava zahteve:*
- ...
(c) samo ako zahtev nije očigledno neosnovan.“
33. U nastavku, shodno pravilu 36. (2), Sud odbacuje zahtev kao očigledno neosnovan, kada zaključi:
- „(b) da iznete činjenice ni na koji način ne opravdavaju tvrdnju o kršenju ustavnih prava.*
- ...
d) da podnosilac zahteva nije u dovoljnoj meri potkrepeo svoju tvrdnju”
34. Sud se, takođe, poziva na član 48. Zakona koji previđa da: *„Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode su mu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori.“*
35. U vezi sa iscrpljenjem delotvornih pravnih sredstava, Sud je tražio razjašnjenje od Osnovnog suda u vezi sa podnošenjem ove žalbe, koji je u svom odgovoru razjasnio da *“smo parnični predmet C. br. 397/2006, dostavili po žalbi Apelacionom sudu 1. jula 2013. god.”*, što znači 25 dana nakon što je podnosilac podneo svoj zahtev Sudu.
36. Iz odgovora od Osnovnog suda primećuje se da je predmet još na razmatranju pred redovnim sudovima.
37. Sud želi da naglasi da je obrazloženje za pravilo o iscrpljenju pravnih sredstava, kao što ga tumači Evropski sud za ljudska prava (vidi: član 53. Ustava), da pruži navedenim organima, uključujući i Sud, mogućnost da spreče ili isprave navodnu povredu Ustava. Ovo pravilo se zasniva na pretpostavci da će pravni poredak Kosova obezbediti delotvorno pravno sredstvo protiv povrede ustavnih prava (vidi, slučaj KI 41/09, podnosilac zahteva AAB/RIINVEST Univerzitet D.O.O, Priština, rešenje od 27. januara 2010. god.; isto tako, *mutatis mutandis*, ESLJP, Selmouni protiv Francuske br. 25803/94, odluka od 28. jula 1999. god.).
38. U ovom slučaju, podnosilac zahteva tvrdi da redovni sudovi nisu uopšte razmotrili njegovu žalbu, vršeći tako povredu članova 31. i 32. Ustava i traži od Suda *“da poništi presudu rev. Mlc. 217/10.”*
39. Sud primećuje da je Vrhovni sud odbacio reviziju podnosioca zahteva protiv presude Okružnog suda u Prištini kao nedozvoljenu, jer podnosilac zahteva nije podneo dokaz o podnošenju žalbe za Okružni sud protiv presude Opštinskog suda u Prištini u vezi sa predmetom C. br. 397/2006.
40. Što se tiče tvrdnji u vezi sa presudom Vrhovnog suda (rev. Mlc. br. 217/2010) kojom se odbija kao nedozvoljena revizija podnosioca zahteva, Sud upozorava da ne može da se bavi činjeničnim ili greškama u zakonu (zakonitost), navodno počinjenim od strane sudova nižih stepena i Vrhovnog suda, osim i u meri u

kojoj su mogle povrediti prava i slobode zaštićena Ustavom (ustavnost). Dakle, Ustavni sud ne deluje kao sud četvrtog stepena, u vezi sa odlukama donetim od strane redovnih sudova. Uloga redovnih sudova je da tumače i primenjuju relativna pravila procesnog i materijalnog prava (vidi, *mutatis mutandis*, Garcia Ruiz protiv Španije [VK], br. 30544/96, stav 28, Evropski sud za ljudska prava [ESLJP] 1999-1).

41. Dakle, Sud može samo da razmatra da li su postupci, gledano u njihovoj celini, sprovedeni na takav način da je podnosilac zahteva dobio pravično suđenje (vidi, *mutatis mutandis*, Izveštaj Evropske komisije o ljudskim pravima u slučaju Edwards protiv Ujedinjenog Kraljevstva, zahtev br. 13071/87, 10. jul 1991. god.).
42. Sud primećuje da zaključak Vrhovnog suda u njegovoj presudi (rev. Mlc. 217/2010) *“ne sadrži dokaza da je umešač u postupku uložio žalbu protiv presude prvostepenog suda, a takav dokaz nije podneo ni u reviziji“*, i s druge strane, podnosilac zahteva, takođe, nije uspeo da podnese Sudu originalan dokument žalbe za koju tvrdi da je podneo. U svom odgovoru na zahtev Suda za podnošenje žalbe u originalu kao dokaz, podnosilac zahteva, izjavljuje da *“jedinu originalnu kopiju žalbe koju sam posedovao u svojstvu punomoćnika umešača, tražio mi je Osnovni sud u Prištini i dostavio sam je njima. Sada posedujem samo kopiju.“*
43. Shodno tome, podnosilac zahteva nije uspeo da izgradi svoj slučaj o povredi njegovih prava na koje se poziva i nije ni podneo nikakav dokaz koji ukazuje na navodne povrede Ustava (vidi, Vanek protiv Republike Slovačke, odluka ESLJP o prihvatljivosti zahteva br. 53363/99, od 31. maja 2005. god.).
44. U celini, Sud primećuje da zahtev podnosioca ne ispunjava uslove za prihvatljivost ni po osnovu prihvatljivosti niti po osnovu merituma jer podnosilac zahteva nije uspeo da dokaže da su mu osporenim odlukama povređena prava zagarantovana Ustavom.
45. Konačno, Sud zaključuje da je zahtev očigledno neosnovan i kao takav neprihvatljiv.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. 7. Ustava, pravilom 36. (2) b) i d) i pravilom 56. (2) Poslovnika o radu, dana 18. oktobra 2013. god.,

ODLUČUJE

- I. DA ODBACI zahtev kao neprihvatljiv;
- II. Ova odluka će biti dostavljena stranama i objavljena u Službenom listu, u saglasnosti sa članom 20. 4. Zakona i
- III. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Altay Suroy

Predsednik Ustavnog suda

Prof. dr Enver Hasani